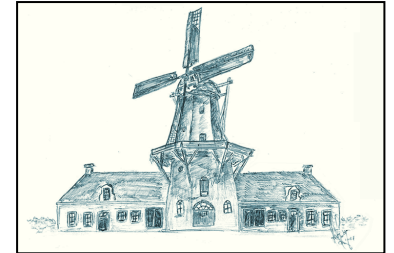


Verhalend ontwerp over Olie- en Korenmolen Woldzigt in Roderwolde

Drukke bij de molen

groep 5/6



Episode 1: **Mensen rond 1900**

De leerkracht laat een oud kistje of blikje zien. Daarin zitten allemaal kaartjes. Op die kaartjes staan namen van mensen die omstreeks 1900 hebben geleefd. Ook hun beroep staat vermeld. De kinderen in de klas denken na over wat voor kaartjes er in het kistje / blikje zouden kunnen zitten. Dan mogen ze allemaal een kaartje pakken en het personage van het kaartje gaan tekenen. Hoe zouden ze eruit zien en wat voor werk zouden ze nou precies doen?

Episode 2: **Woldzigt als middelpunt van de wereld**

Alle personages uit het blikje / kistje hebben iets te maken met Olie- en Korenmolen Woldzigt. De leerkracht vertelt over de historie van de molen en de mensen die allemaal de kost verdienen dankzij deze molen en laat wat oude foto's zien. De leerkracht heeft een oude kaart van Roderwolde en de ommelanden. Kunnen de kinderen een dag uit het leven van hun personage op papier zetten en kunnen ze hun personage op de kaart te zetten?

Episode 3: **Een stille molen maalt geen meel!**

De leerkracht vertelt hoe belangrijk een molen vroeger was voor het sociale leven in en rond de molen. Dat kan je nog zien aan de taal. Er zijn heel veel spreekwoorden, die te maken hebben met de molen. Welke spreekwoorden kennen de kinderen al en hoeveel kunnen ze nog vinden? Wat betekenen die spreekwoorden eigenlijk?

Episode 4: **Bezoek aan Olie- en Korenmolen Woldzigt in Roderwolde**

Wat weten de kinderen al veel van het leven vroeger op en rond de molen. Zou alle informatie die ze hebben gevonden ook kloppen? Tijd om een bezoek te brengen aan Olie- en Korenmolen Woldzigt. Zouden de kinderen het proces van lijnzaad tot lijnolie ook nog kunnen zien in de molen? En als de kinderen boven op de molen staan, herkennen ze dan nog iets van de oude kaart in de klas?

Episode 5: **Terug in de tijd**

De kinderen weten zoveel over de molen en het leven op en rond de molen omstreeks 1900, dat het tijd wordt hun ouders te informeren. Leuk dus om ouders en andere geïnteresseerden een uitnodiging te sturen voor een presentatie. En wat zou het leuk zijn om te presenteren vanuit hun personages. De ouders gaan dan even terug in de tijd!

Episode 1: Mensen rond 1900

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt dat hij/zij een oud kistje / blikje heeft van rond 1900. De leerkracht heeft er allemaal kaartjes in gestopt van mensen die rond deze tijd leefden.</i></p> <p><i>De leerkracht vraagt de kinderen allemaal een kaartje uit het doosje te pakken en het kaartje goed te bestuderen. Als de kinderen dat hebben gedaan, vraagt de leerkracht hen om zichzelf te tekenen als de persoon die op het kaartje staat. De kinderen moeten zichzelf een leeftijd en een identiteit geven.</i></p> <p><i>Wanneer ze klaar zijn met de opdracht mogen ze zichzelf voorstellen.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wie weet wel iets over deze tijd? - Wat voor beroepen zouden mensen destijds gehad hebben, denk je? - Wat voor namen zouden die mensen vroeger gehad hebben? - Wat voor kaartjes zitten er in het bakje, denken jullie? - Wat voor personen zou je op de kaartjes tegen komen, denk je? - Als je het kaartje gelezen en bekeken hebt, hoe zou je jezelf dan willen tekenen? - Wat voor kleding zou je aan hebben en wat voor kleuren zouden je kleren hebben, denk je? - Wat voor leeftijd heb je, denk je? - Wat doe je precies voor de kost? - Hoe zou je jezelf straks kunnen voorstellen? 	<p>De kinderen leren zich in te leven in personen in en rond de molen rond 1900. Ze leren een aantal beroepen rond 1900, die te maken hebben met het leven rond de molen. Ze leren dat sommige namen vroeger verbonden waren aan het werk dat mensen deden of aan de plaats van herkomst.</p> <p>De kinderen leren informatie halen uit tekst en beeld van hun kaartje. De kinderen leren zichzelf te tekenen, zoals ze denken dat ze er rond 1900 uitzagen. De kinderen leren hoe de lichaamsverhoudingen zijn, door zichzelf goed in verhouding te tekenen. De kinderen leren hun informatie in geschreven tekst bij hun tekening te maken.</p> <p>De kinderen leren zichzelf mondeling voor te stellen. Ze denken na over welke informatie interessant is voor de luisteraar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oud kistje of blikje • 28 kaartjes met personages rond 1900 in en bij de molen (downloaden) • tekenpapier: A3-grootte • wasco's / oliepastels • PC / papier / pen 	<p>De kinderen zitten eerst in de kring als de leerkracht vertelt. In de kring pakken ze ook het kaartje uit het bakje.</p> <p>De kinderen zitten op hun eigen plaats.</p> <p>De kinderen zitten zo, dat ze elkaar goed kunnen zien bij de presentatie. Ze houden hun eigen tekening omhoog tijdens het presenteren.</p>

Episode 2: Woldzigt als middelpunt van de wereld

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt dat alle mensen die de kinderen hebben getekend iets met elkaar gemeen hebben. Weten de kinderen het ook? De leerkracht vertelt dat alle personages, de kinderen in dit geval, iets te maken hebben met de Olie- en Korenmolen Woldzigt. De leerkracht vertelt wat meer over de historie van de molen en laat wat oude foto's zien. Ook heeft hij/zij een grote oude kaart van Roderwolde en de Ommelanden.</i></p> <p><i>De leerkracht geeft meer informatie over het werk, dat de personages doen in relatie tot molen Woldzigt, en vraagt ze deze te lezen en vanuit hun persoon opnieuw te verwerken.</i></p> <p><i>De kinderen tekenen zichzelf in het klein als opzetspoppetje. Alles wordt op de oude kaart neergezet.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wat denken jullie, dat jullie gemeen hebben met elkaar? - Wat was voor jullie nieuw over Olie- en korenmolen Woldzigt? - Wat voor werk deden jullie nu eigenlijk? - Wat voor materialen gebruikten jullie? - Waar waren jullie voornamelijk aan het werk? - Hadden jullie ook vervoersmiddelen nodig? - Wat zou je over je jezelf en je werk kunnen schrijven? - Wat herken je nog op de kaart? - Kun je ook vinden, waar jij zelf aan het werk bent? <ul style="list-style-type: none"> - Hoe zou jij jezelf nog klein kunnen tekenen en als opzetspoppetje op de kaart kunnen plaatsen? - Wat zou jij nog meer op de kaart willen plaatsen? - Hoe zou de informatie er mooi bij geschreven kunnen worden? - Hoe zou je je informatie kunnen overbrengen aan de andere kinderen uit je klas? 	<p>De kinderen leren dat alle personages uit het bakje iets te maken hebben met Olie- en korenmolen Woldzigt. Ze leren dat de molen in Roderwolde een belangrijke spil was voor veel mensen uit Drenthe, Groningen Stad en Ommelanden. De kinderen leren meer over de beroepen in en rond de molen en over het leven van de medewerkers rond de molen. De kinderen leren de geografische kaart van het gebied rondom Roderwolde rond 1900 te lezen en te begrijpen.</p> <p>De kinderen maken zichzelf als opzetspoppetje en plaatsen zichzelf op de juiste plaats op de kaart.</p> <p>Ze leren vanuit hun eigen personage een tekst over het dagelijkse leven uit die tijd te maken m.b.v. geschreven informatie.</p> <p>Ze presenteren hun ervaringen aan elkaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • historische informatie over Olie- en korenmolen Woldzigt (handleiding) • oude kaart van het gebied rond de molen (downloaden) • informatie voor de kinderen over hun personage (downloaden, printen en in stroken knippen) <ul style="list-style-type: none"> • karton • papier • kleurpotlood • PC / papier / pen • evt. kosteloos materiaal voor bootjes, paard en wagen, enz. 	<p>De kinderen zitten eerst in de kring. De oude topografische kaart ligt in het midden. Deze kaart is te downloaden (zie handleiding). Het is handig om de kaart te printen op groot formaat (A3 of groter).</p> <p>De kinderen zitten op hun eigen plaats.</p> <p>Bij de presentatie staan de kinderen rondom de kaart, zodat ze elkaar, de kaart en hun personages goed kunnen zien bij de presentatie.</p>

Episode 3: Een stille molen maalt geen meel!

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt dat de molen vroeger heel belangrijk was voor het sociale leven in en rond de molen. Dat zie je ook nog aan de taal. Er zijn heel veel spreekwoorden en gezegden die te maken hebben met molens.</i></p> <p><i>Kunnen de kinderen spreekwoorden bedenken die te maken hebben met de molen? Weten ze de betekenis van de spreekwoorden?</i></p> <p><i>En hoe zouden ze deze spreekwoorden kunnen uitbeelden?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Welke spreekwoorden ken je, die te maken hebben met de molen? - Wat zouden de spreekwoorden betekenen? - Welk spreekwoord hoort bij jouw personage, denk je? - Hoe zou je spreekwoorden over de molen kunnen opzoeken? <p>Het is leuk om de molen van Roderwolde in het land te tekenen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe ziet de molen er eigenlijk exact uit? - Wat is er zo bijzonder aan de molen? - Wat zou je allemaal op de tekening moeten laten zien om je spreekwoorden erbij te plakken? - Waar zou je je spreekwoorden het beste kunnen plakken? <ul style="list-style-type: none"> - Hoe zou je een spreekwoord kunnen uitbeelden, denk je? - Welke afspraken kunnen we het best bij het spel afspreken als we het gaan spelen? 	<p>De kinderen leren spreekwoorden over de molen en de betekenis van de spreekwoorden.</p> <p>Een groepje kinderen tekent de molen van Roderwolde zo waarheidsgetrouw mogelijk na. De molen moet in een landschap staan, zodat de spreekwoorden op het schilderij geplaatst kunnen worden. Een ander groepje zou het landschap kunnen tekenen. De kinderen zoeken zoveel mogelijk spreekwoorden rond de molen op met daarbij de betekenis. De spreekwoorden worden op de goede plaats in het schilderij gezet.</p> <p>De kinderen leren de spreekwoorden uit te beelden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • internet • spreekwoordenboek • spreekwoorden rond de molen (downloaden) • afbeelding van de olie- en korenmolen Roderwolde (site) • groot Engels wit karton voor het landschap • A3-tekenpapier voor de molen • plakkaatverf / oliepastels • strookjes papier • stempels / PC 	<p>Deze activiteit kan in de kring.</p> <p>De kinderen werken in groepjes of individueel.</p> <p>Kringspel (om beurten een spreekwoord uitbeelden, de rest raadt).</p>

Episode 4: Bezoek aan de olie- en korenmolen Woldzigt

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vindt dat de kinderen nu wel heel veel weten over het leven in en rond de Olie- en Korenmolen Roderwolde rond 1900.</i></p> <p><i>Hij/zij vraagt zich af hoe het er nu aan toe gaat in de molen. Zou er veel veranderd zijn? Klopt alle informatie die de kinderen hebben gevonden over de molen?</i></p> <p><i>De leerkracht vertelt dat hij/zij een bezoek heeft geregeld naar de molen. Wat zouden de kinderen er graag willen zien en wat willen ze nog weten? Tijd om een brief te schrijven naar de molenaar van Olie- en Korenmolen Woldzigt!</i></p>	<p>- Wat zouden jullie allemaal willen zien in de molen?</p> <p>- Wat zouden jullie allemaal van de molenaar willen weten?</p> <p>- Wat zouden jullie allemaal willen vragen?</p> <p>- Hoe zouden we een mooie brief aan de molenaar kunnen schrijven?</p> <p>- Wat zouden we allemaal in de brief moeten vragen?</p> <p>- Hoe zouden we de brief moeten beginnen en eindigen?</p> <p>- Hoe zouden we naar de molen toe kunnen gaan?</p> <p>- Welke route zouden we moeten nemen?</p> <p>- Wie gaat straks welke vraag stellen aan de molenaar?</p> <p>- Wat doe je als de vraag al beantwoord is of al zelf door de molenaar verteld is?</p>	<p>De kinderen leren vragen op te stellen voor de deskundige. De kinderen leren de vragen om te zetten in geschreven tekst. De kinderen leren een goede brief te schrijven op vorm en inhoud.</p> <p>De kinderen leren nadenken over vervoersmogelijkheden. De kinderen bestuderen de kaart met daarop een mogelijke route.</p> <p>De kinderen krijgen het proces van lijnzaad tot lijnolie in de molen te zien. De kinderen leren te luisteren naar de deskundige en gericht vragen te stellen. De kinderen gaan naar boven om de wijde omgeving te bestuderen en proberen hun 'maquette' te herkennen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adres molen • correspondentie-adres molen • PC / briefpapier <ul style="list-style-type: none"> • vervoer • begeleiders • kaart van de omgeving • fototoestel om • foto's van het bezoek te maken. 	<p>Het is handig om ver van te voren al een afspraak te maken met de molenaar, zodat de kinderen net op het goede moment in het verhaal op bezoek kunnen komen!</p> <p>Een brief zou per post of per mail kunnen gaan. Zie voor adresgegevens de handleiding.</p> <p>Het is belangrijk om genoeg begeleiders mee te nemen, zodat de kinderen ook in de molen naar boven en beneden te kunnen.</p> <p>Zorg ervoor dat ze in ieder geval boven op de molen de hele omgeving rond de molen bestuderen en proberen te herkennen.</p>

Episode 5: Terug in de tijd

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vindt dat de kinderen geweldig veel weten over het leven rondom de molen rond 1900.</i></p> <p><i>Wat zou het leuk zijn als hun ouders ook deze informatie zouden krijgen. Tijd voor een presentatie dus, want wie kunnen het beter vertellen dan de kinderen zelf?!</i></p> <p><i>En is het niet leuk om de ouders terug te laten gaan in de tijd?</i></p> <p><i>De leerkracht ziet het al helemaal voor zich.... alle kinderen verkled als hun eigen personage!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hoe zouden we de ouders kunnen uitnodigen? - Wat zouden we allemaal aan de ouders kunnen laten zien en horen? - Wat hebben we allemaal gemaakt? - Wat hebben we allemaal gezien en geleerd? - Wat hebben we allemaal gedaan? - Hoe zouden we dat allemaal kunnen laten zien en vertellen? - Wie zou wat kunnen vertellen? - Wat zou een goede volgorde van vertellen en presenteren kunnen zijn? - Hoe zouden we ons kunnen verkleden? - Hoe zouden we de klas kunnen inrichten? 	<p>De kinderen leren een uitnodiging te maken. Ze leren daarop aan te geven wat belangrijk is voor een uitnodiging.</p> <p>De kinderen herhalen wat ze allemaal hebben geleerd, gedaan en gemaakt.</p> <p>Ze leren een goede volgorde in het geleerde aan te brengen, zodat de presentatie in een chronologische volgorde verloopt.</p> <p>De kinderen leren het gedane te presenteren aan bezoekers.</p> <p>De kinderen denken na over hun kleding.</p> <p>De kinderen leren nadenken over de inrichting van het lokaal, zodat de bezoeker alles goed kan zien en horen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PC / papier / enz. • het wandfries • de gemaakte materialen uit de vorige episodes • de kaart met daarop de molen en alle mensen rondom de molen • foto's van het verloop van het ontwerp en het bezoek aan de molen • kleding van rond 1900 • eventueel een microfoon 	<p>De kinderen leren al het gemaakte te presenteren. Het is handig om de kinderen taken te geven die passen bij wat ze zelf gemaakt hebben, zodat ze herhalen wat ze al eerder in het ontwerp hebben gedaan of gevraagd.</p> <p>Oefen de presentatie een aantal keren, voordat het echte bezoek komt. Zoek een tijd uit waarop veel ouders kunnen komen. Soms is dat meteen al de aanvangstijd van de dag.</p> <p>NB: Het zou erg leuk zijn als de kinderen de kleding dragen die hun personage ook aan had.</p>